

KARL ARNE BLOM

MANNEN
I GRÄNDEN

 SAGA
EGMONT

A man with a beard is shown in profile, holding a vintage Rolleicord camera. The camera is a twin-lens reflex model with two lenses visible. The background is a city street with buildings and a church spire in the distance. The overall color palette is dark blue and black, with the camera and text providing contrast.

KARL ARNE BLOM

MANNEN
I GRÄNDEN

 SAGA
EGMONT

Karl Arne Blom

MANNEN I GRÄNDEN

SAGA EGMONT

Mannen i gränden

Copyright © 1979, 2018 Karl Arne Blom och Lindhardt og Ringhof Forlag A/S

All rights reserved

ISBN: 9788711706152

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom Egmont-koncernen

Huruvida beskrivna personer har någon likhet med existerande människor är tämligen, för att inte säga omöjligt att veta. Om beskrivna händelser baserar sig på verklighetsmaterial är lika omöjligt att avgöra. Men förhoppningsvis inte. Däremot är det avgjort så att inga nu existerande individer skildras. Inte heller något som hänt.

Författaren

Den här boken tillägnas
Mame och Bob Fish
med stor tillgivenhet

Det finns endast en stor anledning till
samvetsqual, nämligen den att inte ha kunnat
tillvarata sina egna intressen.

Italo Svevo

ur rapport från gruppsamtal med berörda parter från psykologiska forskningsinstitutioner, pedagogiska undervisningsanstalter, opinionsforskare och partiet:

...

... ett axiom att individen är en produkt av sin miljö och att hon blott i samverkan med denna kan förverkliga sig i relevant grad. Det bedöms som en naturlig pacificeringsprocess att individen efter ännu icke till fullo mätbart tidsförlopp stagnerar intellektuellt, kritiskt och ifrågasättningsmässigt då individen formats av vad som för vederbörande uppfattas vara acceptabelt av det skälet att individens situation innehåller så många förnimbara positiva faktorer att behovet av självförverkligande och kreativitet i tillräcklig grad tillfredsställs på grund av situation och då i kombination med sänkta krav, något som framkallats av rådande miljöpåverkan samt ett tillstånd av materiellt välbefinnande. En individ är följaktligen formbar och eftersom miljön är påverkbar genom målinriktade insatser kan alltså individen anpassas till önskvärd grad.

...

internt cirkulär i fem (5) exemplar. För kännedom till statsministern, polisministern, partisekreteraren, säkerhetspolisens befälhavare samt befälhavaren för partiets interna säkerhetsstyrkor. Memoreras och förstöres.

1

Samtidigt som hon sätter sig på stolen biter hon i högerhandens pekfinger. Inte hårt. Nafsar liksom. Småtuggar. Så blir hennes blick fjärran. Hon sväljer och det går en rysning genom henne. Och nu biter hon omedvetet hårdare.

Hon känner inte smärtan genast.

Hon blundar. Hennes hjärta slår hårt och snabbt. Hon biter om pekfingret. Hon känner hur ont det gör. Så ont att ögonen tåras.

Hon vill skrika högt.

Hon lutar sig framåt och sätter händerna för ansiktet och blundar. Snart börjar hon långsamt ruska på huvudet.

Hon biter tag om tungan. Men inte så att det smärta.

Så rätar hon på sig och drar ett djupt andetag. Hon tvingar sig till att andas lugnt. Hon focuserar väggen på andra sidan rummet. Ser på tavlan på väggen utan att ändå se den.

Hon sträcker plötsligt ut handen mot telefonen, griper luren och sätter den mot örat. Hon hör tre korta signaler och sedan börjar hon meddela numret. Men innan hon meddelat det färdigt hejdar hon sig och lägger på luren igen.

Hon reser sig från stolen och går fram till tavlan.

Hennes fingrar plockar längs ramen. Hon blinkar ideligen och blicken flackar.

Hon vänder sig beslutsamt om, ser mot telefonen. Tittar på den. Hon upplever den som ett väsen, som vill locka henne till sig. Som kallar på henne.

Men det är alldeles tyst runt omkring henne. Det hörs inga ljud alls. Inte ens ljudet av hennes andhämtning, för nu håller hon andan; medan hon betraktar sin telefon.

Men hjärtslagen dånar inuti henne. I regelbunden, men snabb takt. De känns som en maning.

Hon lyfter långsamt sina händer, ser på dem. Händerna darrar. Hon ruskar på huvudet och korsar armarna, trycker dem mot sig.

Hon andas ut i en djup suck.

Nu börjar hon gå mot telefonen. Närmar sig den långsamt.

Står så bredvid telefonbordet.

Blicken viker undan, ser mot dörren.

Sovrummet.

Därinne har han slagit henne. Pryglat henne med sin livrem.

Så griper hon luren, hör de tre korta signalerna och så meddelar hon hela numret. Hon hör väntetonen, hon håller andan. Och när hon får svar ber hon att få tala med honom.

Men hon får veta att han inte är där nu.

- Arbetar han inte?
- Inte nu. Han är fri ikväll.
- Var kan han vara då?
- Det har jag ingen aning om. Kanske hemma.
- Ja. Kan ... kan man ringa honom där?
- Det kan inte jag avgöra.
- När arbetar han nästa gång?

- Ett ögonblick.

Hon väntar.

- Imorgon igen.

- När börjar han? Hur dags?

- Tio.

- Tio? Ja ... Ja, tack då.

- Tack.

Hon lägger på.

Hon blundar. Hon öppnar munnen och drar ett djupt andetag.

Hon sjunker ned på stolen.

Hon tänker: jag måste.

Sedan tar hon telefonkatalogen.

Aldrig mer att någon ska slå henne.

2

Han lägger istärningar i glaskaraffen med vatten. Han öppnar skåpet över spisen och tar ett glas. Med karaff och glas i händerna går han in i rummet bredvid köket; det rum han kallar teverummet – av det skälet att där blott finns en djup fåtölj, ett bord med glasskiva och så den dominerande teven på sin hylla. I facken i hyllan finns alla programkassetterna.

Han håller upp i glaset, dricker en djup klunk och med glaset i handen går han fram till fönstret. Särar på persiennen och ser ut.

Mörkt, alldeles mörkt. Tyst, alldeles stilla.

Det ser ut att vara kyligt utomhus.

Han håller glaset mot sin panna och känner kylan från vattnet med istärningarna. Han blundar och lyssnar på tystnaden.

Ensamheten; stor och kvävande.

Inte en människa som rör sig därute. Inte ett fordon som hörs. Och härinne bara han. I ensamheten.

Han undrar om det var så mycket bättre förr. Om ensamheten och kylan ändå inte alltid varit densamma.

Han tänker: det fria valet; att forma sin egen tillvaro och situation; att frigöra sig och vara stark; att tro på sig själv, friheten; valet; den fria viljan.

Så ruskar han på huvudet. Kan inte låta bli att le lite, men det blir samtidigt ett korthugget hånleende och tendens till en fnysning.

Det var länge sedan han läste Jean Paul Sartre och trodde på existensialismens budskap som en religion. Det var länge sedan han läste något. Och det var länge sedan han slutade tro. På något annat än fastlåsthet, anpassning, ensamhet, alienation och ofrihet. Men han har fortsatt ifrågasätta; allt mer desperat.

Han vänder sig om och sträcker ut handen för att bläddra i tevetidningen. Fatta ett beslut ifall han ska se något av de europeiska programmen eller välja en kassett.

Då ringer hans telefon.

Han sätter ifrån sig glaset och går för att svara.

3

- Bengtsson.
 - Ja hallå.
 - Hallå ja.
 - Det är jag.
 - Förlåt?
 - Det är Lena.
 - Jaha ...
 - Jag ... jag vill träffa dej.
 - Uhu.
 - Jag måste få träffa dej!
 - Jaha. Varför det då?
 - Jag ... det är en sak jag vill tala med dej om.
 - Om vaddå?
 - Kan du komma till Gustav Adolfs Torg om en timme?

Åtta. Jag väntar utanför Operan.

- Men varför vill du träffa mej?
- Jag ... jag har läst dina artiklar och jag vill träffa dej.
- Vad var det du hette, sa du?
- Lena.
- Mer då?
- Lena ... Lena Wall.
- Hur gammal är du?
- Vad har det för betydelse?

- Hur gammal är du?
- Tjugosju. Kan du komma?
- Vad är det du vill vi ska göra?
- Jag vill prata med dej.
- Bor du här i stan?
- Ja.
- Var då?
- Kan du möta mej om en timme vid Operan?
- Hur känner jag igen dej då?
- Jag ... jag är ganska liten till växten. Har kort, svart, krulligt hår och glasögon med röda bågar. Lite fyllig också, är jag. Jag tror jag känner igen dej. Så det är inga problem.
- Hm ...
- Kan du komma? Det är viktigt!
- Vad är det du inte kan säga i telefon?
- Kan du komma?
- Var är du nu? Hemma?
- Ja.
- Var bor du?
- Det ... jag ... Jag måste få träffa dej. Jag kan vara där om en timme.
- Kan du vara där tidigare?
- Ja.
- Hur snart?
- Om en halvtimme, skulle jag tro.
- Den som kommer först väntar. Jag kan vara där om en kvart, tjugo minuter. Vad var det du hette nu igen?
- Lena. Jag ger mej iväg meddetsamma.
- Hallå ...

4

Men hon har lagt på. Summertonen borrar i hans öra. Han lägger på luren och tar sig om hakan. Han känner sig osäker. Han går tillbaka till teverummet och tar glaset med vatten, dricker långsamt. Fyller det sedan igen och står med det tryckt mot sin kind. Glaset hårdkallt nu. Nästan smärtekallt. Han håller kvar det.

Lena Wall.

Inget namn som säger honom något.

Vad är det hon vill?

Hon hade talat med låg röst. Nästan svårt att höra henne ordentligt. Låtit forcerad, nervös, spänd. Kanske lite rädd också. Kanske. Men svårt att veta; svårt att tyda. Kan vara en eftertolkning.

Kan vara en galen människa. Har hon rymt från någon av anstalterna?

Men hon lät inte sjuk. Sjuk på det viset. Men hur kan man höra sådant? Mentalt störda människor kan låta fullkomligt normala. Fullt friska människor låter stundom, ibland alltid, som dårar.

Han slås av en tanke: ligga med henne?

Han ruskar på huvudet. Slår bort tanken.

Det var inte därför hon ringde.

Men först, alldeles i början av samtalet, hade han känt en underlig sexuell upphetsning och hetta inombords.

Varför?

Hennes röst.

Var det något med den? Fanns det något i den?

Han dricker av vattnet.

Han tänker: som karl antar man väl att det finns en sexuell invit i ett sådant samtal ... Hon hade läst mina artiklar, sa hon. Var det något jag skrivit om som hon ville diskutera? Men varför kunde hon inte säga det i telefonen?

Han är nyfiken – samtidigt lite olustig. Undrande – på samma gång lite kuslig till sinnes.

Men han är mest nyfiken. Och han vet att om han inte går lär han aldrig få veta vad det är hon vill. Om han inte går kanske hon ringer igen.

Kanske – kanske inte.

Han ser på klockan. Tio över sju.

Han ställer ner glaset med en smäll.

Han tänker: undrar just vilken dag jag ska lyckas slå sönder glasskivan?

5

Staden vibrerar av liv och rörelse. Bildäck mot asfalten. Fötter mot trottoarstenarna. Människor i rörelse under den mörka kvällshimlen. Ljusen i staden. De otroliga mängderna ljus. Vattnet i Norrström drar åt sig ljuset och det ser ut som om en flod av glitter vällde fram.

Det är kyligt och han huttrar till.

Han hör uttryckningssirener tjuta. Över trafikbruset, röstsurret och stadens alla ljus hör han polisbilar vråla någonstans.

Det kan inte vara alltför långt borta. Det hör han. Och nu hör han brandbilers tjut. Han ser upp mot taken, mot himlen. Kanske han kan fånga skymten av något ljussken, som eldslågor åstadkommer.

Någonstans, inte alltför långt borta, brinner det. Men han kan inte lokalisera var. Men sirentjuten från brandbilarna tränger sig på honom och ljudet av dem blir till ytterligare en plåga att foga till hans stora trötthet.

Plågad av staden. Den resignerade förtvivlan över att behöva finnas till i staden.

Hårdhet, fasader, betong, asfalt, glas, sten. Ensamheten så mycket större i det stora bland så många. Han har sedan länge slutat se dem som finns omkring honom; han förnimmer dem bara. Han känner sig omgiven av en

ständigt framflytande människoskock viljelöst på väg i tillsynes all oändlighet.

Han – en liten prick i kaos av människor och undanträngd av den outhärliga kakofonin av bilar.

Han existerar. I staden. Staden – den mest sjuka triumf av alla mänskliga progressiva bragder. Staden – det mest makabra av alla monument över mänskligt framåtskridande. Staden – mausoleet där de alla är levande döda.

Hon kommer inte.

Han förstår det nu, och han undrar om han utsatts för ett skämt. Han har väntat länge.

Kvart i nio nu. Och han undrar varför han egentligen brytt sig om att vänta så länge. Nu undrar han varför han ens kom. Han intalar sig själv att han borde begripit att någon bara ville lura honom hit. Lura honom att ställa sig här, stå här och vänta och se enfaldig ut; och ju senare det blir efter utsagd tid, desto dummare ska han känna sig. Han förmår inte ens bli arg. Han känner sig iallafall inte dum. Bara resignerad.

Han gnider händerna, som trots handskarna är kalla. Han stampar med fötterna och skakar av kvällskylan. Han känner trötthet och han är matt i benen efter att ha stått här så länge nu.

Han tänker: det tjänar ingenting till. Det kommer ingen.

Den spända förväntningen inom honom är frusen till is.

Det hade funnits en vädjan i botten på hennes röst. En förtvivlad vädjan om att han måste komma, om att hon måste få träffa honom och få tala med honom.

Han tänker: jag borde veta vid det här laget att det inte tjänar något till. Vem kan jag hjälpa? Inte ens mig själv.

Vem är det jag försöker lura med att inbilla mig själv att jag äger någon förmåga att hjälpa? Ingen. Allra minst mig själv.

Han tänker på sin lägenhet.

Tom, mörk. Ensamheten där väntar på honom. Vrålar sitt parningsläte och vill omsluta honom.

Men han känner inte den minsta lockelse.

Men han börjar gå. Hemåt. Över Norrbro.

Han tycker det luktar brandrök.

Då måste det vara i närheten det brinner.

Det är kallt så hans ögon tåras och medan han fortsätter hemåt kan han höra hennes röst. Han undrar hur hon ser ut.

Liten till växten; fyllig; kort, svart krulligt hår och glasögon. Egentligen inte mycket till beskrivning.

Men hon hade ju sagt att hon visste hur han såg ut.

De har inte missat varandra. Det är hon som inte kommit. Svikit. Eller aldrig haft för avsikt att komma. Bara velat driva med honom. Få sig ett skratt på hans bekostnad. Och han hade snällt och hörsamt och raskt ryckt ut som hennes pellejös.

Han tänker: så var det med det. Aldrig mer att jag hörsammar ett sådant här nödrop eller vad man nu ska kalla det.

Han är nyfiken på om hon ändå kan ha haft något viktigt att meddela. Men mest undrar han över henne som medvarelse i den tillvaro som han själv upplever som så förintande.

Han ser ner mot marken när han viker av från Västerlånggatan in i en av gränderna. En genväg. Han är inte medveten om att någon står i hans väg. Han törnar emot någon och ser upp. Ska just öppna munnen för att mumla en ursäkt.

Då är det något varmt, plågsamt stort och rött och gult och varmt ont och blött och isande smärtande, som fyller hans kropp. Alltsammans händer så fort.

Något händer med hans kropp. Han hör flåsningar och en röst och något som brusar. Så spricker skör kristall och blir pulver.

Sedan återstår bara den döde i gränden.

6

Morgondiset är ett glåmigt täcke över staden och solen förmår inte tränga genom det gråa.

Hela natten har människor varit i rörelse. Bilar kryssat fram. Underjordstågen dunkat fram.

Staden sover aldrig.

Om dagarna är trottoarerna ett myllrande väsen, nedgångarna till underjordstågen en ständigt framvällande malström, gatorna en kväljande syntes av plåt och fräna avgaser. Om dagarna pressas kropp mot kropp ombord på de underjordiska tågen och de som inte får plats utan måste vänta på nästa står redo till språng på perrongerna, tryckta tätt mot varandra, uppmärksamt bevakande att de inte pressas för nära kanten och löper risken att falla ned på spåren.

Om dagarna härskar ljuset och då myllrar människorna. Men även om kvällarna och nätterna regerar ljusen. Belysningen från parker, takneoner, bilstrålkastare, butiksfönster, öppethållande krogar, lägenhetsfönster, gatlampor.

De där ljusen släcks inte förrän morgonen gryr.

Nätterna är fyllda av ljud liksom dagarna.

Om dagarna blir röster, fötters tramp, däckslirande, bromsars tjutande, livspulsens explosion ett levande

ljudväsen, som omsluter och omfattar och rymmer allt. Som är så totalt att ingenstans kan man fly undan från det och lyssna på tystnaden.

Om kvällarna dovnar ljudmassan och om nätterna, sedan det naturliga ljuset försvunnit, finns ljuden kvar. Och alla ljusen som förenas med det blir till en påminnelse om uppbrott och ständigt vidare skyndande.

Om nätterna lever många sina liv, medan dagens människor försöker hitta sömn och vila.

Inte förrän framåt gryningsdags inträder en andhämtningspaus. Då tonas ljusen ned för att övergå i det tilltagande solljuset. Då mattas ljuden och det är som om staden för någon timme sänker sin röst och inväntar dagsljuset för att åter börja överflöda av liv.

Den gångna natten har varit kall, mycket kall. Det är höst nu. Men någon gång under den dämpade gryningstimmen har kölden släppt sitt grepp och diset och dimman har sänkt sig ned för att skymma himlen.

Människor kommer sömndävna ut för att ta sin dagstad i besittning. De konstaterar diset och de börjar leva igen.

Här väntar deras stad på dem och kräver funktion. En hydra som sväljer och spottar ut, sväljer och spottar ut. Och ur djurets öron och näsborrar väller avgaser. Ögonen vakar och vaktar, stora, allseende, begrundande; bevakande. Odjurets kropp är en trög massa som dallrar och skälver, armarna sveper uppfordrande genom luften. Hydran rör sig, vrider sig; vrider kroppen från sida till sida, öppnar käftarna och vrålar rakt ut. Dirigerar långsamt och mäktigt med de bepansrade armarna. Monstret lutar huvudet bakåt och vrålar stort. Sänker huvudet och blåser sin heta och kväljande andedräkt över staden och mot människorna.

Nattens avfall avlägsnas. Sopkärlen töms och säckarna med det kasserade samlas på stora bilar och forslas undan. I de förkolnade resterna i det brunna huset, där det fortfarande glöder på några ställen, rotar brandpersonalen och röjer. En ambulans tjuiter fram. Tomburkar samlas ihop på Sergels torg och i fontänen har någon under natten hållt obegripliga mängder tvättmedel. Det skummar fortfarande.

Under ett buskage i Humlegården ligger en död kvinna. Ett par skor sticker fram. Människor ser skorna, men ingen stannar för att undersöka hur det är fatt med den som skorna tillhör. Människorna har lärt sig att inte lägga sig i, att blunda eller vända bort blicken när de ser något som kan medföra att de själva blir inblandade.

Men mannen som blickar in i gränden i Gamla Stan tillhör den sortens människor som berörs. Han skyndar till en larmtelefon och anropar polisen för att rapportera om den döde som ligger i gränden.

7

Det är soldis och kvalmigt i luften. Solljuset som filtreras genom det gråa molntäcket åstadkommer en obehaglig, tryckande och tyngande halvvärme.

Den döde ligger på magen. Tätt intill husväggen. Hans ansikte är vänt mot väggen. Ena armen under kroppen, den andra sträckt rakt ut. Båda benen uppdragna i ett slags grodställning. Under honom syns rött på marken. Blod.

Vid grändmynningen står polispiketerna. Omkring fordonen samlas människor. Nyfikna. Sträcker på halsarna och ställer sig på tå och försöker se över fordonstaken och över varandras huvuden. Fyra polismän håller dem tillbaka. Två polismän ifärd med att placera ut kravallstaket. En polisman på vakt bredvid kroppen.

Så är kravallstaketet rest och polismännen sysslolösa i väntan på att personalen från undersökningspolisen ska komma. De civilklädda undersökarna och utredarna.

Väntandet blir till otålighet när de dröjer. De uniformerade övervakningspoliserna önskar att de ville komma någon gång – så de slipper stå onyttiga här.

– Det var fan vad det ska behöva ta tid.

Wahlroos nickar och skjuter upp skärmmössan i pannan, ler mot Jackson.

- Dom kommer, dom kommer. Var inte så otålig. Har du inte lärt dej att vänta än?

Säger han med erfarenhetens och ålderns rätt.

Wahlroos tillhör de gamla i gården. Trettio år i tjänsten. Van vid att vänta, van vid att vara tålmodig, van vid att inte bli irriterad över att behöva vänta.

Jackson är ung och ivrig.

Han drar med tummen och pekfingret längs mungiporna och suckar. Han ser på Wahlroos och ruskar på huvudet.

- Man känner sej som nåt jädrans slags passopper åt dom. Det är vi som ska rycka ut så snart det händer nåt och det är vi som ska inhägna brottsplatsen och duka upp åt herrar experter. Och sen när dom väl behagar komma ... då är det bara att nådigt visa dom vägen och fara vidare.

- Hade du velat roa dej med liken kunde du ju ha sökt dej till undersökningsavdelningen.

- Jag funderar på att göra det. Du, jag sätter mej i bilen och röker lite.

- Gör du det.

Säger Wahlroos och nickar.

Det är han som för befäl över enheten.

Övervakningspolisen enhet ROD 913. Ett befäl med poliskommissaries grad, sju polismän med polislöjtnants grad. Men bara sex här idag. Den sjunde anmälde sig sjuk för tre dagar sedan. Den sjunde, polislöjtnant Ewa Möller.

Wahlroos går bort till de andra.

- Nån som tittar närmare på honom?

- Nja, säger Enar Svensson. Men man får ju inte röra honom.

- Nej, nej, säger Rolf Wahlroos. Vad jag menade var om nån tittat efter ifall det är nån som man känner.

- Det är svårt att se hans ansikte ordentligt, säger Jan Linder på sin släpiga östgötska. Och folk ser ju annorlunda ut som döda än när dom levde.

- Hallå där! ropar Evert Bladh och pekar mot en kamerautrustad man, som är på väg att kliva över kravallstaketet. Vad fan tror du vi satt upp staketet för? Håll dej på rätt sida!

- Pressen, säger mannen och håller fram sitt gulfärgade id-kort. Från Aftonbladet.

- Jaja, säger Wahlroos. Men då borde du också veta bättre än att försöka ta dej över.

- Jamen, en bild ...

- Håll dej på din sida, säger Wahlroos och ruskar hastigt på huvudet åt Bladh som tar med handen åt hölstret. Du får ta dina bilder när undersökarna gjort sitt.

- Jamen, kan ni inte vara lite hyggliga nu grabbar. Jag har brått som fan. Ska vara på Stureplan om tjugo minuter. Hinner inte vänta.

- Det var ju tråkigt, säger Wahlroos.

- Lööv brukar vara hygglig, envisas fotografen.

- Det är hans ensak. Håll dej lugn nu innan jag blir arg. Vad heter du?

Fotografen suckar och himlar med blicken.

- Vad heter du?

- Örjan Högberg. Och du heter Wahlroos. Det vet jag. Du kallas för valrossen för att du har så tjusig mustasch.

Åskådarna runt omkring skrattar så det ekar mot husväggarna. Ett skratt som växer i styrka och mångfaldigas av ekot.

Wahlroos behåller sitt ansiktsuttryck. Han tar sig om hakan och betraktar fotografen. Han går långsamt fram

mot honom. Han ställer sig framför honom. På sin sida staketet. Han ser honom in i ögonen.

– Jag har mitt jobb att sköta, säger han. Du har ditt. Jag har bestämmelser jag måste lyda. Du har bestämmelser du måste rätta dej efter.

Han far plötsligt ut med handen och lyckas få grepp om Högbergs rockslag. Drar honom mot sig. Högberg trycks tätt mot sin sida av kravallstaketet.

– Jag vill inte höra ett enda ord till från dej, säger han lågt och långsamt och med tonvikten på varje stavelse. För länge sen när jag gick i skolan hade vi en grabb i klassen som hette Magnus. Alla kallade honom för Magsnus. Efter skolan förlorade jag kontakten med honom. Tio år senare träffade jag honom igen. Då slog han ihjäl en människa. Kan du gissa varför han gjorde det?

Fotografen ruskar på huvudet och vill be honom släppa.

– Jo, han berättade det för mej när jag hälsade på honom i cellen.

Fotografen hickar och vill komma loss ur den hårda polisnävens grepp.

– Därför att en före detta klasskamrat han träffade på stan hade ropat: nejmen, tjenare Magsnus, hur är det fatt med dej nu för tiden då? Magnus hatade det där öknamnet.

Wahlroos ruskar på huvudet. Greppet hårdnar och han suckar. Blicken blir frånvarande.

– Han var min bästa vän i skolan, fortsätter han. Och vet du varför?

Fotografen skakar på huvudet.

– Därför att vi höll ihop mot dom andra. Dom kallade mej för valrossen och jag hatade alla som kallade mej för det. Vi hade det gemensamt att vi fick lida för våra namn.

Wahlroos blick blir plötsligt svart och han drar sin revolver och kör in pipan hårt i Högbergs mage.

– Men jag har fått lära mej att behärska mej, säger han. Jag är kanske en tålmodig natur. Det skulle aldrig falla mej in att göra illa nån som kallar mej för valrossen, men jag blir jävligt lessen när nån gör det. Jag skulle kunna sätta fast dej för missfirmelse av polisman under tjänsteutövning. Vad skulle du säga om det? Skulle det vara lika roligt som att du kallar mej för valrossen?

– Jag ... jag menade ... menade inte ...

– Nä, kan tro det, säger Wahlroos och knuffar honom hårt ifrån sig.

Högberg faller till marken och rullar två varv. Det finns utrymme att rulla på. Åskådarna har dragit sig bakåt när de sett den dragna revolvren peka mot fotografens mage.

– Res dej upp, säger Wahlroos. Ge dej iväg. Snabbt. Jag ska lägga ditt namn på minnet.

Han sticker ner revolvren i hölstret, drar ett djupt andetag, tar av sig uniformsmössan, drar fram en näsduk ur fickan och torkar sig i pannan. Han polerar skärmmössans svettrem medan han betraktar den flyende fotografen.

Sedan sätter han mössan på huvudet, vänder sig om och nickar vänligt åt sitt manskap. Just då kör undersökningspolisens fordon fram.

Tre fordon. Kommando EEV 2229.

De parkeras så att gatan blir helt blockerad. Åskådarna tvingas bort.

Rotorljusen på taken kastar runt sitt grönlila stickande ljus och det grönlila skär genom dagsljuset.

De stiger ur. Kriminalinspektör Katrin Lindwall går fram till Wahlroos.

- Hej.
- Ni tog tid på er.
- Vi har haft tre självmord på Söder att ta hand om. Vad begär du egentligen? Att vi ska hinna vara överallt samtidigt?

Wahlroos ruskar på huvudet.

- Det här är inget självmord iallafall, säger han och pekar mot den döde.

- Hur verkar det?

- Troligen rånöverfall. Död är han åtminstone.

- Okej. Vi tar över.

De skakar hand och övervakningspolisens enhet ROD 913 kör sin väg.

- Du borde ha gett honom en rejäl minnesbeta, säger Bladh när de sitter i bilen.

- Vem? undrar Wahlroos.

- Fotografen.

- Jaså, han.

Wahlroos fnyser till.

- Vad skulle det tjänat till? undrar han så. Det skulle inte ha gjort oss populärare. Det är illa nog som det är.

8

Erland Kovojac sätter sig på huk bredvid den döde, studerar honom. Han lutar sig fram för att se hans ansikte, betraktar det. Så rycker han på axlarna och nickar åt de båda kriminalteknikerna.

De börjar arbeta.

Bruno Adolfsson. Han är trettionio år, svarthårig, har buskiga polisonger, är kort till växten, fyllig och har lätt för att bli andfådd. David Karlzén. Han är fyrtiotre, brunhårig. Han har ett ärr som löper över högerkinden, från mungipan nästan fram till örat; ett minne av en narkoman och hans kniv på den tiden Karlzén tillhörde övervakningspolisen och var stationerad hos tunnelbanekommandot. Efter den händelsen ville han sluta och omskola sig till något som inte var det minsta polisiärt, men hans fru fick honom på andra tankar. Han utbildade sig till tekniker.

De börjar fotografera kroppen ur de flesta vinklar.

Erland går bort till Katrin, som tillsammans med Bengt Borghamn och Ann-Sofi Gårdsjö väntar på att teknikerna ska bli klara med sitt arbete.

Kriminalpatologerna sitter kvar i sin buss och väntar. Det dröjer en god stund innan det är deras tur.

- Det är väl nån stackare som råkat ut för ett rångång, säger Erland.